

Huvudman

ÅMÅLS KOMMUN
kommun@amal.se

Beslut

Datum 2026-06-10
Dnr SI 2026:3479
Sida 1 (9)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Karlbergsgymnasiet 2 i Åmåls kommun.

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Åmåls kommun avseende bristen rörande åtgärder för att neka obehöriga tillträde. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en riktad tillsyn av Karlbergsgymnasiet 2, med huvudman Åmåls kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Karlbergsgymnasiet 2 följer gällande bestämmelser om säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte avseende beredskapsplan, löpande arbete för att säkerställa beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om sådana situationer samt åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde till skolenheten under den tid verksamheten pågår.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare och rektor samt observationer på skolenheten den 29 april 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, såsom beredskapsplan och rutiner. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet samt efter begäran inkommit med svar på kompletterande frågor samt underlag avseende beställning av skyltar.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Avstående från ingripande

Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Beredskapsplan

Skolinspektionen har tagit del av "Beredskapsplan – Hot, Allvarlig Våldssituation, Pågående dödligt våld (PDV)", nedan planen, för Karlbergsgymnasiet 2. Planen är senast uppdaterad den 8 april 2026. Av planen framgår bland annat hur man ska agera vid en hot- och våldssituation samt uppgifter om rollfördelning vid en sådan situation. Bilagt planen finns bland annat krisledningsgrupp och kontaktlista, kommunikationsmallar och talesperson, övningslogg samt återföringsrutin.

Av planen finns under rubriken "Planens kännedom och övning" information kring det löpande arbetet. Det framgår att genomgång av planen ska ske varje läsår, att introduktion ska ske för ny personal och att övningar ska äga rum minst en gång per år. Bilagt planen finns också en övningslogg för genomförda informationsinsatser och övningar kring hot- och våldssituationer. Planen ska revideras nästa gång senast den 30 mars 2027.

Av intervju med rektor framgår att det är rektorn som upprättat planen och att arbetet med planen påbörjades efter årsskiftet i syfte att skapa en mer kondenserad beredskapsplan per skolenhet. Planen ersatte en tidigare och mer omfattande krisplan, som numera finns för förvaltningen. Det är rektorn som är ansvarig för att revidera planen.

Löpande arbete för att säkerställa beredskap

Identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter

Av intervju med elever framkommer att eleverna besvarat enkäter med frågor kring var eleverna känner sig trygga. Säkerhetsfrågor har också tagits upp på elevrådet. Det finns inte några elevskyddsombud på skolan. Rektorn bekräftar att skolledningen får in elevernas synpunkter gällande säkerhet genom enkäter och från elevrådet och tillägger att det också sker

genom klassråd, programråd samt skolkonferenser. Rektorn uppger att skolan framöver ska arbeta för att det ska finnas elevskyddsombud.

Enligt såväl personal som rektor sker ett löpande arbete med att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter genom exempelvis diskussioner kring lokalförutsättningar i olika forum såsom vid arbetsplatsträffar och arbetslagsmöten. Personalen uppger att de var involverade i uppdateringen av planen och att de fick lämna synpunkter innan revidering gjordes. Av intervju med personal och rektor framkommer också att skolenheten har vidtagit åtgärder i den fysiska arbetsmiljön. Rektor framhåller att majoriteten av förbättringsåtgärderna som skolan har vidtagit de senaste två åren har gjorts i syfte att åtgärda de säkerhetsrisker som arbetslagen har uppmärksammat.

Huvudmannen har ingivit ett årshjul med planerade utbildningsinsatser och övningar för läsåret 26/27. Av detta framgår att utvärdering och uppföljning ska göras efter genomförd övning och att planen ska revideras vid behov eller årligen. Av rubriken "Dokumentation och uppföljning" i planen framgår att utvärdering och revidering av planen ska ske efter övning eller incident.

Information till personal och elever

Enligt rektorn vet personalen när beredskapsplanen ska tillämpas samt känner till dess innehåll samt vad de förväntas göra vid en allvarlig hot- eller våldssituation. Personal bekräftar under intervjun att de känner till planen samt hur de ska agera vid en allvarlig hot- eller våldssituation.

Av intervju med elever framgår att eleverna vet hur de ska agera vid en allvarlig våldssituation och elevernas uppfattning är att det är tydligt. Eleverna har nyligen fått information kring hur de ska agera vid en allvarlig våldssituation av sina mentorer. Det finns också en checklista för hur elever och personal ska agera vid en allvarlig våldssituation i samtliga klassrum samt personalrum. Eleverna känner till att personalen haft en utbildning kring säkerhet, att de använder en mobilapplikation som larmar vid en allvarlig hot- och våldssituation samt att lärarna ansvarar för eleverna. Rektor och personal bekräftar under intervjuer att samtliga elever fått denna information på det sätt eleverna redogjort för.

Utbildningsinsatser och övningar

Av beredskapsplanen framgår att planen ska gås genom varje läsår och att övning ska genomföras en gång per år. Av årshjulet med planerade utbildningsinsatser och övningar för läsåret 26/27 följer bland annat att en årlig genomgång av beredskapsplanen ska genomföras med all personal, att introduktion för ny personal görs löpande under året samt att en huvudövning ska genomföras minst en gång per år i februari eller mars månad.

Av intervjuer med personal samt rektor bekräftar de att de genomfört de utbildningsinsatser och övningar som framgår av övningsloggen som är bilagd planen. Av övningsloggen och intervjuer framkommer bland annat att personalen haft en praktisk övning under hösten 2024 samt att personalen därefter haft utvärderingar, scenariogenomgång och genomgång av beredskapsplanen. Vid den praktiska övningen användes figuranter och personalen tränade agerandet vid en allvarlig våldssituation. Vid scenariogenomgången har de bland annat mentalt förberett sig för hur de kan agera i olika situationer samt inventerat lokaler för att veta var personal och elever kan barrikadera sig. Rektorn uppger att det på skolan inte genomförts några övningar med elever, men att de på skolenheten ska fundera kring elevers delaktighet i övningar utifrån att det numera tvistas om lämpligheten därtill. Eleverna uppger att de vid upprepade tillfällen genomfört brandövningar innebärande utrymning. Vissa elever säger också att de i säkerhetssyfte genomfört en rundvandring på skolan.

Av intervju med personal och rektor framkommer att skolenheten använder sig av en mobilapplikation vid allvarliga våldssituationer. Huvudmannen har ingivit en rutin för användningen av denna och har i yttrande angett att personalen fått utbildning kring användandet samt testat mobilapplikationen i utbildningssyfte i maj 2026.

Åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde

Tillträdesbegränsningar/tydligt markerad skolenhet

Av observationer framgår att skolbyggnaden består av en stor sammanhängande byggnad. På samtliga dörrar som går att öppna utifrån finns skyltar uppsatta på vilka det står "Obehöriga äga ej tillträde". På dörren i huvudentrén står det därtill på skylten att "Besökare anmäler sig i receptionen". Samtliga dörrar förutom dörren till huvudentrén är låsta. Genom huvudentrén, som är olåst, kommer besökare till en foajé med reception som är bemannad under skolans öppettider. Skulle receptionen inte vara bemannad finns ett telefonnummer att ringa. Dörren vid receptionen in till skolan är låst. Detta bekräftas av elever, lärare och rektor. Elever och personal har ID-brickor samt tagg.

Skolans område är inte avgränsat med någon form av tillträdesbegränsning, förutom ett staket vid fotbollsplanen. Det finns tre skyltar med rubriken "Välkommen till Karlbergsgymnasiet". Dessa sitter uppsatta vid skolområdets gräns vid den södra entrén, vid huvudentrén och bollhallen. Skolområdets gräns framgår inte tydligt av skyltarna och de villkor som gäller för utomstående att vistas där anges inte. Det finns, vid bollhallen, ytterligare en skylt undertecknad skollärdningen och Åmåls kommun på vilken det står "Välkomna till Karlberg! För allas trivsel gäller följande: På skolans område är det inte tillåtet att röka. Besökare ska under skoltid anmäla sig i expeditionen. Olovlig vistelse på skolområdet är inte tillåtet."

Huvudmannen har såsom svar på kompletterande frågor angett att huvudmannen påbörjat arbetet med att tydliggöra skolområdets gräns och villkor som gäller för utomstående att vistas där genom att sju skyltar kommer att sättas upp vid skolområdesgränsen i anslutning till skolans entréer, gångstråk och tillfartsvägar. Huvudmannen har ingivit en områdeskarta över skolområdet med en markering för var de sju skyltarna ska placeras. Huvudmannen har angett att skyltarna kommer ha lydelsen: "Välkommen till Karlbergsgymnasiet För verksamhetens trygghet är skolområdet stängt för allmänheten under skoltid Vardagar klockan 08:30-15:30 Besökare anmäler sig i receptionen vid huvudentrén. Tack för visad hänsyn!". Av ingiven orderbekräftelse framgår att huvudmannen beställt åtta skyltar samt att planerat leveransdatum är den 12 juni 2026. Huvudmannen har angett att montering av skyltarna ska påbörjas omgående efter leverans samt att arbetet beräknas vara färdigställt senast i slutet av juni 2026.

Skolenheten samnyttjar vissa lokaler med Kulturskolan samt Åmåls bowlinghall.

Rutiner för besök av utomstående och avvisande av obehöriga

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens riktlinjer för utomstående besök. Rutiner för besök framgår av beredskapsplanen, dokumentet "Rutin för att bemöta obehöriga på skolan" samt "Rutin för receptionens bemötande av besökare". Den senare rutinen är enligt rektorn ett förtydligande till personalen i receptionen. Av riktlinjerna framgår exempelvis vem som är att anse som obehörig, hur besök på skolan genomförs samt hur personal ska agera vid besök samt när obehöriga personer befinner sig på skolan.

Det framgår inte av den skriftliga rutinen att personalen har rätt att avisa obehöriga personer. Av intervju med personal och rektorn framgår dock att de har rätt till det, men att de ska kontakta rektorn om den obehöriga personen blir hotfull.

Rektor och personal har i intervju redogjort för de rutiner som finns avseende de samnyttjade lokalerna. Besökare till Kulturskolan kan endast ta sig in i foajén vid huvudentrén och blir där hämtad och sedan lämnad av Kulturskolans pedagoger. Bowlinghallens besökare kommer inte in på skolan då dörrarna vid bowlinghallen in till skolan är låsta och kräver tagg.

Kännedom om rutiner

Av intervju med elever framgår det att de fått information av personal på skolan om att obehöriga inte får vara på skolan. Eleverna känner till att besökare måste ha ett giltigt skäl för sitt besök, att besöket ska anmälas samt att besökaren ska ha en besöksbricka. Elever säger under intervjun att de inte vet vad de ska göra om någon obehörig person kommer in på skolan, men att de antar att de skulle tala med sin mentor. Elevernas uppfattning är

att lärarna brukar uppehålla sig i de allmänna utrymmena och således får kännedom om någon obehörig kommer in på skolan. Huvudmannen har i yttrande angett att rutinen för elever förtydligats och att den nu lyder "Släpp inte in någon – meddela omedelbart personal". Samtliga elever kommer enligt huvudmannen ges informationen på klassråd eller på mentorstiden.

Av intervju med lärare framgår att lärarna har kännedom om riktlinjen för utomstående besök. De känner till hur besök samt eventuell avvisning av obehöriga personer ska hanteras. Av intervju med lärare, rektor och elever framgår att personal har avvisat personer som varit obehöriga och har befunnit sig på skolan.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det på varje skolenhet

1. finns en beredskapsplan som anger de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation, och
2. bedrivs ett löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer. (6 a kap. 3 § 1 och 2 skollagen)

Enligt förarbeten ska det i en beredskapsplan framgå hur personal, barn och elever ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation. (Prop 2024/25:160 s. 46, 157)

Av förarbeten framgår vidare att ett löpande arbete innebär att huvudmannen måste se till att det sker ett kontinuerligt arbete för att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter samt att beredskapsplanen eller andra säkerhetsåtgärder uppdateras eller ändras när omständigheterna medför ett behov av detta. Inom ramen för det löpande arbetet måste det även säkerställas att personal och elever får information om planeringen och de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. Ett löpande arbete med beredskap innefattar vidare att personal genomför övningar i enlighet med beredskapsplanen för till exempel inrymning, utrymning och utestängning. (Prop 2024/25:160 s. 41, 44, 157 och 158).

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det på varje skolenhet vidtas åtgärder för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till enheten under tid när verksamheten pågår. (6 a kap. 4 § skollagen)

Av förarbeten framgår att åtgärder som behöver vidtas är att se till att det finns tillträdesbegränsningar. Sådana kan vara fysiska i form av t.ex. grindar och lås men det kan också handla om att se till att enhetens område är tydligt markerat och att de villkor som gäller för att vistas på området kommuniceras utåt på ett tydligt sätt. Vid samnyttjande av lokaler och ytor

behöver åtgärder vidtas för att tydliggöra gränserna mellan det område som enbart disponeras av skolan och gemensamt nyttjade ytor. Huvudmannen bör också begränsa möjligheterna för utomstående personer att fritt röra sig från angränsande ytor och gemensamma ytor in på enheterna. Det måste vid varje skolenhet övervägas vilka åtgärder som i det enskilda fallet är nödvändiga och möjliga för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till området. De olika förutsättningar som gäller för olika enheter innebär att olika åtgärder kan vara aktuella. I den mån t.ex. kulturskola eller liknande verksamhet bedrivs i skolans lokaler under skoldagen är det väsentligt att skolan har tydliga rutiner och riktlinjer för när personer som hör till dessa verksamheter får vistas inom enheten. Bestämmelsen innebär inte ett krav på att varje möjlighet för en utomstående person att ta sig in på området undanröjs, genom exempelvis fysiska säkerhetslösningar eller genom att personal övervakar skolområdet. Om en obehörig person uppmärksammas på området måste emellertid åtgärder vidtas för att förmå denna att lämna området (Prop 2024/25:160 s 159).

Det framgår vidare av förarbeten att om det saknas rutiner och riktlinjer för när utomstående ska ha rätt eller möjlighet att vistas på skolenheten kan det lätt uppstå gråzoner och oklarheter kring vilka som har rätt att vistas där. Rutinerna bör syfta till att tydliggöra hur utomstående besökare ska agera om de vill besöka t.ex. skolan, hur skolan ska agera för att ta emot sådana besökare och hur obehöriga personer kan avvisas från enheten. Rutiner kan exempelvis handla om att besök ska anmälas på ett visst sätt, att personal ska möta upp besökare vid entrén, att besökare ska bära besöksbricka eller liknande och att skolpersonal ska fråga utomstående som de inte känner igen varför de är där. Rutiner och riktlinjer måste vidare kommuniceras utåt på ett ändamålsenligt sätt (Prop 2024/25:160 s. 59).

Skolinspektionens bedömning

Beredskapsplan

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det finns en beredskapsplan för läsåret 25/26. Skolinspektionen konstaterar att det av nämnda plan framgår hur personal och elever ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation. Skolinspektionen bedömer därmed att skolenheten uppfyller författningarnas krav vad gäller beredskapsplan.

Löpande arbete för att säkerställa beredskap

Av ovan redovisade omständigheter framkommer det att det finns ett kontinuerligt arbete för att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter samt att det genomförs utbildningsinsatser och övningar kring allvarliga våldssituationer med personal. Vad avser elever har det genomförts utrymningsövningar vid brand. Det framgår vidare att personal och elever

fått information om de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att skolenhetens löpande arbete för att säkerställa beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om sådana situationer uppfyller författningens krav.

Åtgärder för att neka obehöriga tillträde

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det finns skyltar på samtliga entrédörrar till skolenheten, av vilka villkoren för utomstående framgår. Skolområdet är markerat genom fyra skyltar. Det framgår endast av en av skyltarna vilka villkor som gäller för att vistas på skolområdet. Huvudmannen har dock redogjort för vilka åtgärder som kommer att vidtas för att neka obehöriga tillträde till skolenheten. Utifrån att arbetet inte är färdigställt gör Skolinspektionen bedömningen att åtgärder för att neka obehöriga tillträde i nuläget inte uppfyller författningarnas krav.

I övrigt visar utredningen att det finns rutiner för hur besök av utomstående ska hanteras som är kända och tillämpas av personalen.

Val av ingripande

Åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa, den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse, eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande.

Åmåls kommuns verksamhet vid Karlbergsgymnasiet 2 uppfyller inte fullt ut författningarnas krav vad gäller åtgärder för att neka obehöriga tillträde. Tillsynen visar att det saknas tydliga markeringar vid skolområdets början samt att det genomgående inte framgår vilka villkor som gäller för utomstående att vistas där. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse utifrån att huvudmannen har vidtagit åtgärder och påbörjat en planering som visar hur bristen kommer att avhjälpas. Skolinspektionen finner därför skäl att avstå från att ingripa.

X Ingrid Jacobsson

Beslutsfattare
Signerat av: Ingrid Jacobsson

X Emma Barton Elmstav

Föredragande
Signerat av: Emma Barton Elmstav

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Isabelle Vesterlund medverkat.